

Ensenyament en Català
Un desig llargament anhelat que ja s'ha obtingut, gràcies als esforços de les Comissions Mixtes de Traspassos de Serveis i als bons afers del nostre President.
També s'aconseguien per a la Generalitat, les importants competències d'Agricultura - Comerç - Indústria - Transports - Urbanisme - Activitats Nocives i Molestoses - Administració Local i Turisme.

Director: Alcalde, Ricard Vicens
Subdirector: Jaume Cufnat Mata

Redactors: Josep Bertran, Jaume Bonet,
Pasqual Castellà, Josep M.ª Lluch, Pere Mora,
Joan Novell, Joan Puig i Ignasi Ribera.

Col·laboradors: Miquel Aguilà, Jaume Cots,
Ramon Creus, Guillem Viladot i Deudat Pont

Edita: Ajuntament d'Agramunt (Lleida)
Impremta G. Vicens - Guimerà, 15
Agramunt

Redacció i Administració
Carrer la Plaça, 1 Apartat Correus 10
Agramunt (Lleida)

Subscripció anual: Espanya 200 ptes.

Estranger 250 ptes.

Número solt 20 ptes.

Dipòsit Legal: L. 138-1964

Publicitat contractada anual:

Una pàgina 3000 ptes. al mes

1/2 » 1500 »

1/4 » 750 »

1/8 » 400 »

Anuncis solts, 50 % d'augment

Per a subscripcions i anuncis poden
dirigir-se a la Llibreria

Gaspar Vicens - Tel. 39 09 79

o bé a Pere Mora - Tel. 39 03 81

Jaume Cots - Tel. 39 01 32

METGES:

El servei «Metge de Guàrdia» de la Comarca,
per als dies festius i caps de setmana, està
constituït a càrrec dels següents doctors:

Dr. JOSEP PERULLES MORENO

Telèfon 530776 — Les Pallargues

Dr. LLUIS SABALA ABELLÓ

Telèfon 390222 — Preixens

Dr. JOAQUIM FELIP BRUFAU

Telèfon 390154 — Agramunt

Dr. MIQUEL SUAREZ OTERO

Telèfon 390635 — Agramunt

BOMBERS: Ajuntament - Tel. 39 06 32

CREU ROJA:

CREU ROJA I SERVEI D'AMBULANCIA

Telèfon 390013 - Guàrdia Civil Agramunt

FARMÀCIES:

Sr. ANGEL MAS GRAU

Telèfon 390133 — Agramunt

Sr. GUILLEM VILADOT PUIG

Telèfon 390087 — Agramunt

Als domicilis dels metges i a les farmàcies, hi
ha un cartell indicant, cada festa, el metge de
torn.

LES CULPES, AL TREBALLADOR

Els benpensants d'ara, els que aplaudien la dictadura i temen la democràcia, s'escandalitzen amb l'increment de les vagues que viu el país.

Acusen als treballadors d'irresponsabilitat davant els moments crítics que viu l'economia». La situació, argumenten, no permet malversacions i una vaga provoca molts milions de pèrdues. Els treballadors usen i abusen d'aquesta facultat.

La interpretació unilateral i tendenciosa dels nostres mals no és nova en aquest país. No els interessa detenir-se a analitzar les raons profundes que els treballadors tenen per a anar a la vaga. Quan el treballador decideix parar, normalment es juga el sosteniment de casa seva; quan un empresari deté la seva activitat comercial o industrial normalment també, només deixa de percebre una part proporcional als seus beneficis. La situació per norma general està desequilibrada a favor, com és lògic, de la part més forta en el conflicte.

Avui per avui, els treballadors no tenen altra arma per a fer valdre els seus drets, que la vaga. No és el «recurs últim», com hauria de ser, sinó el recurs únic. Y la situació, donat el caire que va agafant la llei d'Acció Sindical, tampoc no tindrà un remei a data pròxima. Per voler deixar els treballadors com a «camp de cultiu» per a la vaga.

Dels nostres mals no se'n pot donar la culpa solament a una part, sobretot a la part més explotada en els últims anys. En moltes ocasions, s'arriba a situacions conflictives per la intransigència de l'empresariat o per la resistència a cedir una part dels seus beneficis. No neguem que existeixen vagues salvatges, incontrolades i perilloses. Però la immensa majoria dels treballadors han donat proves més que suficients d'una maduresa i d'un sentit de responsabilitat col·lectiva que per a elles voldrien altres classes econòmica i socialment més ben situades.

COSES DE LA PARRÒQUIA

PRIMERA COMUNIÓ

Aquest any, degut a estar suprimida la festivitat de l'Ascensió, es celebrà la primera Comunió dels petits els diumenges, dies 7 i 14 de maig, havent-se repartit en dos grups per el nombre elevat de menuts que reberen el Cos de Crist per primera vegada, en total 38 nens i 22 nenes.

ROMERIES

La meta de l'excursió que el 3 de juny feren els petits de primera Comunió, fou Torreciutat, trencant el que ja començava a ésser tradicional de fer-la a Montserrat. Entre petits i acompanyants hi anaren més de 100 persones.

A Lourdes amb feligresos de tot el Bisbat hi anaren unes 800 persones, de les quals 163 eren de la nostra comarca. La pelegrinació fou molt emotiva i va ésser presidida pel nostre senyor Bisbe.

FESTIVITATS

El 15 de maig, com ja és costum, es féu la benedicció dels tractors i maquinària en celebració de la festa de Sant Isidre Llaurador.

La diada del Corpus, dia 21, és destacada per la Parròquia celebrant la processió, que sortint del temple pujà cap al Mercadal on es féu l'acte de la benedicció amb el Santíssim, retornant després cap al temple. La concurrència fou nombrosa degut principalment a l'assistència de tots els petits que feren la primera Comunió enguany.

En aquesta diada es feren recolectes per a Càritas, recaptantse un total de 23.550 pessetes.

OBRES

Ja han començat les de reconstrucció de la casa rectoral vella, els baixos van destinats per als locals parroquials amb sales per a grans i petits i damunt s'hi construiran pisos preferentment per a sacerdots que vulguin residir a Agramunt. Totes aquestes obres van a càrrec de la Diocesi d'Urgell.

CAPELLA DEL SIÓ

Pràcticament ja és acabada, falten tant sols la imatge que s'està construint i els bancs.

Abans de la seva inauguració oficial, que segurament serà per la Festa Major, ja s'hi han celebrat 3 noces.

Es van rebent donatius que segons relacions publicades en les fulles parroquials, sumen actualment un total de 213.661 pessetes. A part hi ha hagut famílies i agrupacions que s'han fet càrrec de diversos objectes, com catifa, calze, estovalles, etc.

Els voltants de la Capella s'estan ajardinant de manera que el conjunt serà un dels punts més bonics de la nostra Vila.

AGENDA

JUNY

Dia 16 ESCOLES

Ens enterem que l'Ajuntament ha formalitzat la compra de terrenys, situats al Passeig del Sió, els quals seran destinats a la construcció d'un Grup Escolar de vuit unitats d'E. G. B.

Dia 19 OBRES

S'han iniciat les de l'enderrocament, de l'immoble situat al cantó esquerre del carrer de Sió. Segons es rumoreja, es tornaran a reconstruir els coberts si bé deixant més amplada al carrer.

Dia 23 REVETLLA

La típica revetlla de Sant Joan, ha estat molt minsa. L'única manifestació popular que es va poder observar va ser unes quantes fogueres en diversos carrers de la Vila i l'espèctec d'uns quants petards.

Dia 23 VACANCES

Han començat als col·legis privats les vacances d'estiu. Pel que fa a les escoles nacionals, no començaran fins el dia 30, com a compensació dels dies perduts durant la vaga dels mestres.

Dia 24 REGOL·LECCIÓ

Amb certa timidesa s'ha començat la de l'ordi, si bé les perspectives de la collita són bones, la inclemència del temps fa témer una perllongada campanya.

Dia 29 FOC

A la Serra s'ha declarat un incendi en un camp de cereals que, afortunadament, va ser dominat ben aviat.

JULIOL

Dia 1 ACCIDENTS

Una veïna de la Vila ha resultat morta a conseqüència de la caiguda des d'un tercer pis. També fa cosa d'una setmana, un altre convilatà es va ofegar al canal.

Dia 1 VAGA

Amb motiu de la vaga dels transports públics de Barcelona, no han arribat els cotxes de línia que fan el trajecte diari amb la Ciutat Comtal.

Dia 3 CAMPAMENTS

Una trentena de nois i noies del Moviment Escolta C.A.U., han anat a fer una acampada de deu dies, a la zona de Martinet de Cerdanya.

Perdut a Agramunt un gos "canixe"

blanc, més aviat petit, porta collar amb placa de vacunació antirràbica i triple. Matricula de l'Ajuntament de Manresa amb corretja penjant.

Es GRATIFICARÀ la devolució a:

Casa Metge Ball d'Agramunt. Tel. 390062

o Dra. Ball de Manresa. Carrer Barcelòna, 6

Telèfon 873 22 49

DE L'URBANISME

«Als qui venim del sud, al primer cop d'ull aquestes ciutats (alemanyes) ens poden semblar avorrides, però de fet són unes ciutats pensades per als seus habitants. Generalment, no hi ha la dissociació grup d'habitatges i natura, tal com succeeix a la majoria de les ciutats de les nostres contrades. Formen la ciutat petites cases amb jardí.» (J. Martí, AVUI, 28 juny, 1978).

Recentment l'Ajuntament va presentar un projecte per reglamentar la urbanització de la Vila. Sembla, però, que les «Normes Subsidiàries d'Urbanització» —més o menys era aquest el nom— hauran d'esperar una millor oportunitat per aplicar-se, ja que els homes del consistori decidiren relegar-les al bagul dels records.

Tots els que coneixem Agramunt veiem la necessitat d'aplicar unes normes urbanístiques al poble. Agramunt és una Vila petita i, comparada amb les grans ciutats, els problemes urbanístics són mínims. Tantmateix a Agramunt hi ha problemes d'urbanització: cases massa altes en carrers estrets, pocs espais verds dins el poble, manca d'un projecte urbanístic per al futur on es preveguin carrers, zones edificables, etc... Han passat molts —massa— anys sense que ningú es preocupi de res d'això. Amb tot, el problema urgeix, ja que la despreocupació pot permetre qualsevol «pifia» urbanística que després serà de difícil remelar.

Altrament, tenim un concepte ben especial de com haurien de ser les nostres llars, els nostres habitatges. Els homes d'aquesta terra —i ara ja no parlo solament pels agramuntins— ens conformem en poder viure en un pis mínimament confortable; encara que estigui col·locat dins un gran eixam de pisos on hi visquin centenars de persones. Per altra part, no ens preocupa gens ni mica la inexistència d'espais verds en els nostres pobles i viles.

Que hi hagi gratacels en una urbs com Barcelona és mig explicable; però que als nostres petits pobles es construeixin blocs de pisos de cinc, sis i set plantes d'alçada és una aberració i una constatació de què no sabem viure, sinó malviure.

Només cal que passem la frontera francesa per adonar-nos que els nostres veïns —així com la major part dels «europeus»— tenen tots una casa confortable, aïllada de les altres per un bon jardí —no un trosset de terra—. Res de pisos, cases individuals. Res d'aglomeracions, jardins y espais verds.

Aquests «europeus» que ens mirem de reüll quan ens venen a fotografiar les esglésies, perquè estan vermells com a perdigots pel sol d'Espanya, de segur que, quan algun dia ens integrem al Mercat Comú, ens ensenyaran la manera de viure bé; ens ensenyaran la manera de construir en els nostres pobles uns habitatges dignes, tenint en compte la natura.

JOAN PUIG

Cooperativa Agropecuària de Guissona

Tels. 20, 40 i 77
GUISSONA

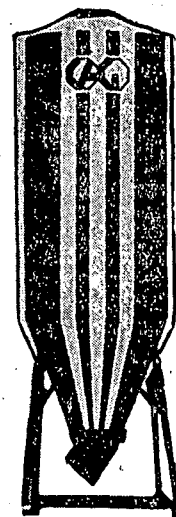
Pinsos Compostos

Escorxador general
Frigorífic

Medicaments i
Assistència Tècnica

Material per a la
Ramaderia

Secció Agrària

L. COMENGE

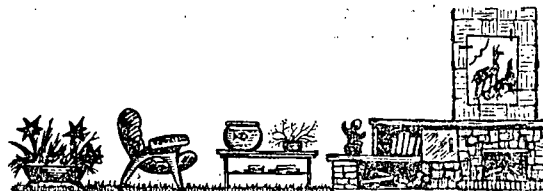
PINTOR - DECORADOR

EMPAPERATS - MOQUETES - CORTINATGES

Avda. J. Mestres, 7 - 2.º

AGRAMUNT

Telèfon 39 07 18

JOSEP MARTORELL

Per a un bon servei

Funerària (Casa Romà)

Rapidesa.. Economia..

*Servei Oficial
únic de
EL OCASO.S.A.*

Mercè, 19
Tel. 390309
AGRAMUNT

El motorisme de muntanya en perill

El Senador Ball s'oposa al Trial (La Vanguardia, 16 de maig, 1978). Suposo que quan puja a passar un parell de dies a la nostra Vila, no l'hi deu agradar gaire veure com els nostres motoristes practiquen aquest esport a la partida del Pilar d'Almenara.

Segons el mateix Senador, els motius que l'han portat a interessar-se per aquest tema són purament d'ordre ecològic, ja que amb la proliferació d'aquests «monstres» s'incideix greument en l'equilibri ecològic del país.

Devant d'aquests fets el senyor Senador, vol presentar una proposta de projecte de Llei per a regular la pràctica d'aquests esports.

En primer lloc la proposta diu: Quedarà prohibida la circulació de motos de muntanya per poblacions, carreteres i camins, i també restarà vedat el pas dels «monstres» als boscos, muntanyes, rius, etc. (Haurem de posar ales a les motos..., si no està prohibit.)

Aquests esports tan sols es podran practicar en terrenys preparats, i degudament autoritzats, cosa que fa gairebé impossible la pràctica del Trial i Tot Terreny, i a tot això encara hi podem afegir l'«acudit» que aquests terrenys han d'estar a una distància mínima de 60 Km. l'un de l'altra. (I si això continua ens obligaran a posar la moto i la llicència en una vitrina com si fos un objecte decoratiu, perquè si després d'haver comprat la moto, encara hem de comprar cotxe i carret, potser no donarà per a tant la vaca.)

Si aquesta proposta s'aprovés, significaria la fi d'aquests esports i, com a conseqüència, la caiguda de les fàbriques de motos, orgull de la indústria catalana i reconegudes mundialment.

Voldria dir a tothom; i en especial al senyor Ball, que les motos que fan sorolls, fums i posen foc, ja han passat a la història i que la pràctica del Trial i Tot Terreny, amb les motos actuals, no contribueix a la destrucció de la nostra fauna, i el mateix li dic en l'aspecte erosiu, ja que la pràctica d'aquests esports i les normes que els regeixen, fan gairebé impossible l'assistència rutinària a un punt determinat, com per no arribar en cap moment a demolir-lo. LES MOTOS NO SÓN UN PERILL ECOLOGIC.

Per altra banda tenim la gran quantitat de fàbriques de productes químics, etc., que fan fums, i despedeixen d'altres productes (aigües, etc.) que van a parar a rius, camps, etc., que això sí que contamina i també tenim granges que desguassen les aigües residuals als rius i sèquies sense cap mena de depuradora, això sí que atempta a l'equilibri ecològic del país i, no obstant, a tots aquests senyors no els diu res ningú i per més gràcia encara s'autoritzen noves fàbriques i granges en llocs altrament molestos i contaminants, per la proximitat de les poblacions, canals, sèquies, etc.

Tots sabem que sempre hi ha qui l'hi agrada fer «xou», però trobo injust que per culpa de «quatre cafres amb moto» haguem de pagar els plats trencats tota una afició.

Amics motoristes d'Agramunt. Hem d'ésser nosaltres els autèntics motoristes els primer d'acabar amb el gamberrisme motoril, mitjançant un organisme que tingui influència en aquest aspecte, i que sigui creat per nosaltres mateixos. Crec que ara és l'hora de crear el «Moto Club d'Agramunt i Comarca» que tantes vegades hem parlat, i d'aquesta manera podrem regular les nostres pròpies sortides dominicals i inclús organitzar proves legals, cosa que fins ara mai no hem pogut fer.

Motoristes, crec que ara més que mai, hem de sortir a la muntanya a practicar l'esport de la moto sigui quina sigui la nostra especialitat, defençar-lo de la manera que cal, guardant sempre la millor cordialitat possible amb tota la gent amb que hem de conviure un cop siguem al camp (excursionistes, caçadors, pagesos i ramaders, etc) i no fer el ruc ni circular a grans velocitats, o fent escàndol per pobles, carreteres, camins, camps de conreu, etc., no donant lloc així a totes aquestes coses que passen per part d'aquestes persones que ens consideren com a pertorbats mentals o impotents en d'altres coses i creuen que, per aquest motiu, ens aferrem a les motos com a única sortida.

LA MUNTANYA ÉS DE TOTS I NO ENS MARXAREM.
JORDI PADULLES I SERRA

ROS ROCA S.A.

LA INDÚSTRIA
DEL REMOLC

Llenya i Carbó
**F. Santamaria
i Fills**

Santa Esperança
Telèfon 390387

Exclusivitat * Draperia Anglesa i Francesa
Camises - Corbates - Articles Home

Sastreria Univers

Tailleur Sastre

Avda. Carlemany, 79 - Tel. 21286 LES ESCALDES
Valls d'Andorra

**BAR-RESTAURANT
DISCOTECA**

AVDA. DE LERIDA Nº 11 Monzón (HUESCA)
TEL 400185

Empresa RAMON INGLÉS (Crith)

Il ofereix els servels de
**RESTAURANT - CAFETERIA
SALA DE FESTES - RESIDENCIA
BARRA AMERICANA**
atesa per belles Senyoretas

Tramitacions,
Automòbils,
Passaports i
Expedients
en general

**Gestoria
FEIXA**

Sabateria, 6

AGRAMUNT

**SERVEI
DE VENDA**

Ford

Garatge Vidal

Plaça del Pou, 9 - Telèfon 390863 - AGRAMUNT

Entrega immedia del seu

«Ford Fiesta»

Facilitats de pagament

Acceptem el seu cotxe usat
Informi's sense compromís

a **Garatge Vidal**

inventari de riella

NOSALTRES

per Guillem Viladot

El dimecres passat, tot anant a Lleida, vaig sentir aquesta notícia per la ràdio: «S'ha aprovat l'article de la Constitució que es refereix a la llengua oficial de l'Estat espanyol». I el locutor anuncià el text que cito de memòria: «La llengua castellana serà l'oficial per a tot l'Estat. També seran oficials les llengües pròpies parlades a cada un dels espais autonòmics...» Mai, ho confeso amb tota sinceritat, no havia sentit una emoció tan profunda. Se m'humitejaren els ulls, i la llum de la tarda —que abraçava la Plana d'Urgell— se'm féu llampurnent. Un golg immens se'm tornà festa en el desig. Som el que som i ho volem ser! Al final se'ns reconeix aquesta manera —la nostra!— de ser: de parlar com sempre hem parlat... I és que la llengua és el pilar de la nostra essència. Tot es basteix damunt la llengua. L'home és home quan comença a parlar. I la consciència de les persones es manifesta a través de la parla. I allò que som en els àmbits més desats, l'inconscient, fuig dels seus amagatalls en forma de llenguatge. Quina cosa deu ser el llenguatge, la parla, la llengua, l'idioma quan l'evangelista comença dient que «en un principi era el Verb». El verb és el principi del misteri i és la raó primera de la nostra condició de persones, i per aquesta raó sabem el que som.

El gaudi és immens. Però durant el viatge no vaig poder eludir, paral·lelament, un sentiment ressentit. Perquè no vaig poder evitar aquesta interrogació: què seriem ara si sempre se'ns hagués deixat viure amb la nostra parla? Per què sempre, de tant en tant, al llarg de grans silencis, hem hagut de suportar el manament de l'estrany? Els pobles tenen dret a continuar essent el que són per raons històriques, geogràfiques, tradicionals, gastronòmiques, estructurals i de llengua. Ningú, invoqui el que vulgui, pot invair aquest dret i doblegar-lo. Només ho fan aquells

que tenen la sang imperialista, tirànica, amb covejança que assetja, desvasta i s'apropia d'allò que no és seu. No hi ha més imperi que el goig de viure i de disfrutar de la pròpia pàtria. Ocupar la pàtria dels altres, és lladrocini, perquè només es pot fer per raons inconfessables. Què seriem nosaltres avui si sempre haguéssim estat respectats com la nació que som?

Bé. No es tracta de ser rancuniosos ara. Però tampoc la justícia que se'ns fa ens mena a ser generosos per remerciament impossible d'allò que sempre ha estat nostre en el dret. Ni justícia se'ns fa: en tot cas som nosaltres que la fem en no exigir la reparació dels danys que històricament s'han precipitat damunt nostre. Aquests quaranta anys de silenci han estat un estrall que ha malmès profundament la soca i l'arrel del nostre ser. No vull ser ressentit. Però demano que, des del text d'aquest article, tothom contempli el principi elemental que ens assisteix des de sempre i que el «poder» ens ha negat. El poder no és bo ni és dolent. Però quan és el poder de l'altre que s'estableix en dominador de geografies i de persones que no li pertoqueu, aleshores tota iracúndia és poca.

No, no siguem ressentits. Però costa de no ser-ho quan se'ns ha malmès —per pura enveja, per pur egoisme!— allò que som en la nostra sementera més grassa. Costa d'oblidar un passat, i sobre tot el passat immediat que encara retruny damunt de la nostra identitat com un ressò de l'allau de bufetades que hem rebut només que per a ser catalans... Costa. Però hem de fer un esforç i aprendre la lliçó d'un temps irreversible. I mentre, pensar en el futur: fer-lo ja des d'ara per tal que la nostra raó de ser diferents no pugui ser mai més trepitjada per ningú. Que el que som ens faci ser els millors: els més intel·ligents, els més sobris, els més eficaços, els més cultes... I els més magnànims.

L L E N G U A

«...jo no sóc polític, però el dret d'expressar-se i fer-ho amb la llengua de la nostra mare, és qüestió d'essència humana.»

Dr. Josep Trueta i Raspall

Perpinyà 1659. Tractat dels Pirineus. És segregada la Catalunya-Nord del Principat i incorporada a França. Després d'una dura repressió s'hi aboleixen les institucions catalanes. 1966: «Bon dia! Que sap on és el Castellet?» «Comment? Je ne vous comprens pas!»

València 1707. Felip V, derrota els valencians a la batalla d'Almansa. Queden anulades la Generalitat i les institucions del país. 1974: «Que no us hi heu fixat que quasi ja no podem parlar en valencià?»

Barcelona 1714. Després de 13 mesos de setge Felip V entra a la ciutat. És suprimida la Generalitat i les institucions pròpies de Catalunya. 1978: «A la "curva" els "faros" del cotxe m'han "deslumbrat"».

Mallorca 1715. Les tropes filipistes se n'apoderen. Queden derogades les institucions de les Illes. 1966: «Si a Ciutat no parlau en castellà, tindreu sorpreses!»

• • •

La pèrdua de les institucions pròpies, òbviament, representa, entre altres factors, la desfeta de la llengua autòctona.

Des del dia 15-J, data de les eleccions, els senadors i diputats elegits: Benet, M. Rúbies, Marta Mata, Trías, Solé Tura, Pujol, Roca i molts altres, han menat, especialment des del Pacte de la Moncloa, una assenyada reivindicació per a la normalització de la llengua catalana, ajudats pels polítics bascos i gallegos que, alhora, reclamaven per als seus respectius països els mateixos drets.

Després de les converses a Madrid entre els presidents Suárez i Tarradellas, en las que ens consta que l'objectiu de la llengua hi era primordial, el 23 de juny d'enguany, tots els mitjans de comunicació social d'Espanya ens feren sabedors de la bona nova de l'aprovació pel consell de ministres del real decret llei sobre l'ús i tractament que fins que tinguem l'Estatut que es debatirà a les Corts, reglarà, en matèria d'ensenyament, a tot el Principat.

El decret, ens parla de «la realitat lingüística múltiple d'Espanya i de la necessitat que s'incorporin les diverses llengües a l'ensenyament, garantint als alumnes el dret de la seva materna, sense perjudici del castellà, llengua oficial com a element cultural comú a tots els espanyols. Això donarà lloc a una societat més justa i harmònica a l'Estat espanyol».

A l'article 2.^m hi diu: «En tots els centres docents d'educació pre-escolar, general bàsica i batxillerat a Catalunya, la llengua catalana s'incorporarà obligatòriament als plans d'estudi».

A l'apartat 2.^m de l'article 3.^m hi podem llegir: «...als centres docents estatals i no estatals es podran desenvolupar programes en llengua catalana o castellana en atenció a les característiques socio-lingüístiques de la població escolar, a partir del curs escolar 1978/79».

Així veurem, doncs, que la mainada, dominant les dues llengües, podrà optar per a l'ensenyament de les matèries, en l'una o l'altra, amb el consentiment dels pares.

Durant molts anys, havíem sentit dir que en els països on hi havia democràcia, es respectaven els drets de les llengües minoritàries. Només en entrar a Perpinyà veiem que sí, que moltes banderes catalanes, però en tocant a l'ús normal de l'idioma català, ni oficialitat ni cooficialitat, quasi res de res.

Aquest avenç prometedor que s'albira per al respecte de les llengües peninsulars és, al meu entendre, el millor encert de la Corona. «Un rei posant la força del seu prestigi tradicional enfront de l'esperit assimilista castellà, faria més aviat fàcil la solució del problema de Catalunya», va dir profèticament Francesc Cambó. Ara, després del present decret, són moltes les personalitats que afirmen que és més ben elaborat que el de 1931. «El rei Joan Carles també és descendent de l'Arxiduc Carles, rei dels catalans», ha dit l'eminent medievalista Martí de Riquer.

En aquesta gran «Espanya, nació de nacions», Catalunya i les altres nacionalitats hi podran trobar, segurament, el lloc agradable i precís per a coadjuvar perquè la nació ocupi, en l'avenir, un lloc de prestigi en el concert internacional de països. Potser podríem ser, també, un exemple del respecte que es mereixen les llengües minoritàries a tot arreu i especialment, als països que es volen dir democràtics.

Vivim uns temps molt importants en respecte a la consolidació de la nostra personalitat, cal ara, que les possibilitats que dona el decret, les sapiguem aprofitar d'una manera pràctica i efectiva per a que no es quedi —com altres vegades, ni de bon tros tan esperançadores, però sí que permetien fer una mica més de feina— en lletra morta.

«El poble que no ha sabut construir una llengua pròpia, és un poble esguerrat, perquè la llengua és la manifestació més perfecta de l'esperit nacional i l'instrument més poderós de la nacionalització...», digué Prat de la Riba. Si els nostres avantpassats la van saber construir, ara, és a nosaltres a qui toca de conservar-la i millorar-la. Si no ho aconseguíssim, seríem, de debó, un poble fracassat.

PERE MORA I GIRIBET

L'enveja entre germans

Totes les famílies són testimonis cada dia de les disputes entre els fills, i més freqüentment quan més petita és la diferència d'edat que els separa. Només cal que un agafi un joguet a l'altre perquè segueixin estirades de cabells, puntades, esgarapades..., fins que tot acaba amb plors o amb la clàssica amenaça «Ho diré a la mare». Aleshores entra la mare al camp de batalla per escoltar les lamentacions, però no és la primera vegada ni l'última que ha de fer d'àrbitre perquè al dia següent o aquella mateixa tarda ja hi tornarem a ser, fins que arriba el moment en que sense buscar el culpable, la mare els imposa un càstig perquè els serveixi de lliçó.

Pot semblar també prudent l'actitud de la mare que diu: Que el gran pega al petit? Que aprengui a defensar-se de la mateixa manera que s'aparta del foc des del dia que es va fer una petita cremada.

Els pares procuren intervenir el menys possible, però no poden quedar passius. És preferible prevenir, perquè «quina mare no sap que és preferible evitar els accidents que curar les ferides?»

Ara bé, els conflictes entre els germans es poden preveure indagant les causes per suprimir-les si fos possible. Però tampoc es pot viure obsessionat amb el temor de veure enveja entre els fills. L'enveja és un sentiment natural, i dramatitzant-la es corre el perill d'augmentar les manifestacions agressives.

El començament del conflicte pot ésser degut al neixement d'un germanet. Per algun temps s'interessa la família pel recent nascut, i és natural perquè és el més indefens i necessita atencions especials. Això que pot semblar tan natural als adults no ho és tant pels seus germans, sobretot el que procedeix, en veure que el seu germanet acapara tant a la mare i ell no pot tenir-la a la seva disposició. Com a conseqüència considera al «bebè» com un intrús. I a més de despertar un sentiment d'enveja, manifestarà hostilitat a la mínima oportunitat.

L'enveja fraterna també pot tenir altres maneres d'expressió. La hostilitat, en lloc de lluitar entre ells, es pot tornar contra la mare, i com a conseqüència tenim el nen desobedient, o el que no vol menjar, o el que mulla el llit a la nit. Amb aquestes manifestacions d'oposició, el nen procura atreure l'atenció que sembla acaparar el seu rival.

Es pot provar de fer comprendre als germans que no ocupen un lloc secundari en la família i fer-li pendre consciència del seu paper de «gran» i de les responsabilitats que això comporta. D'aquesta manera es convertirà en ajudant de la seva mare, s'en-carregarà del petit en alguns casos i serà l'iniciador en els primers contactes amb el món exterior.

Segurament deu ser normal l'atansament freqüent de la mare amb la filla gran o del pare amb l'hereu, perquè no es pot negar el lloc privilegiat que el més gran ocupa en la història de la família i els projectes que els pares funden en ell. Però s'ha de procurar no posar al seu entorn una atmosfera de culte i d'adulació perquè aleshores serà el petit a qui haurèm de tranquil·litzar i no el gran com en el cas anterior.

El fill en qui s'ha de tenir més tacte és el del mig perquè és el més difícil, a no ser que sigui una nena enmig de nens o viceversa, ja que si és així ocupa un lloc de «preferit».

Generalment, si la diferència d'edat entre els germans no passa de 3 o 4 anys, el fill del mig no té els privilegis del de davant, als que ja se'ls considera «grans», ni els avantatges dels petits, als que se'ls perdona totes les diableries. No pot jugar amb els grans perquè no comprèn les regles del joc, i si s'embruta de fang juntament amb el petit, la reprimenda anirà dirigida a ell perquè ja és «massa gran» per portar-se malament, i «hauria de donar exemple».

I és així que el mitjà es torna insuportable i no deixa fer els deures als grans ni jugar als petits. És indispensable fer-li comprendre que igual que els altres germans té un paper a complir dins la família. Es pot afalagar el seu amor propi confiant-li feines que pugui realitzar, ressaltar els seus mèrits, passar esment als seus èxits, aproximar-lo més aviat als grans que als petits, i si s'ha de quedar amb els petits confiant-li alguna petita responsabilitat.

Són els pares els que han de fer comprendre a cada un dels fills que l'estimen igual que als altres; a que és atent i tranquil com al que és revoltós; al que és intel·ligent com al que no ho és tant; al bonic com al lleig.

Hi ha ocasions que convé que un nen es senti preferit, com per exemple després d'una decepció cruel, però mai monopoli d'un sol fill.

Es poden considerar disputes beneficioses les que no broten del rancor sinó de diferències momentànies i es resolen ràpidament sense que hagi d'intervenir ningú i en les que cada fill és segons el cas, agressor i víctima, guanyador i vençut, sense que cap d'ells sigui al tirà i l'altre la víctima.

Aquestes disputes preparen el nen per la seva adaptació a la societat, que no sempre és acollidora i al mateix temps el forcen a tenir en compte els punts de vista dels altres i a sortir del seu egocentrisme.

DIVAGACIONS ESTIUENQUES

Segons llegim als papers això que la gent normal i corrent anomenem Pla d'Urbanització, en termes oficials se'n diu Normes Subsidiàries sobre Urbanisme. Com si la cosa no fou prou complicada de sí, encara compliquen més el nom; però la burocràcia és la burocràcia i no cal capficar-nos-hi massa.

Fa mesos que més de quatre agramuntins tenen projectes paralitzats per culpa de la famosa ordenació urbana; ara semblava que havíem arribat al començament del final, l'Ajuntament va cridar els partits i sindicats per explicar-los-hi el que feia el cas, aquests van respondre molt assenyadament que calia donar la màxima publicitat a les esmentades Normes Subsidiàries i quan els agramuntins normals i corrents esperàvem que el projecte es posaria a Informació pública i el podríem tafanejar, resulta que l'Ajuntament fa marxa endarrera i congela l'assumpte indefinidament.

Hi ha coses que no s'entenen. Certament seria un error irreparable donar l'aprovació definitiva a un projecte de tanta transcendència per la Vila en aquest període de transició municipal que estem vivint; però entre aprovar-lo o tancar-lo al calaix hi poden haver termes mitjos, no més cal tenir una mica d'imaginació. O és que tenen por que els veïns ens assabentem de massa coses?

El poble es mereix una explicació clara i convincent per part de la Casa Gran. No n'hi ha prou en posar a les notes municipals de SIÓ que «s'acorda ajornar la redacció de les Normes Subsidiàries, per si es dicten noves Instruccions sobre el particular». Mentrestant tot el que fa referència a l'urbanisme queda penjat i... el darrer un o altre l'enterrarà!

• • •

Tenia molta raó aquella vella que no es volia morir mai perquè sempre es veuen coses noves. I quan no són noves, són curioses. Per exemple, al mes d'abril SIÓ va publicar una carta insòlita firmada per José Letamendi. L'he qualificada d'insòlita perquè ja es necessita estar d'humor per afirmar que a SIÓ s'han bandejat els col·laboradors que tiren cap a l'esquerra, i que amb el que es publica a la nostra revista no hi ha possibilitat de polèmi-

ca! Es veu que en Letamendi no s'entreté a llegir el que escriu en Miquel Aguilà.

A propòsit de l'Aguilà recordo que en un dels seus articles referit a les eleccions municipals, deia que al senyor Suárez se li veia el llautó. És possible que sigui així; però també és evident que a l'Aguilà se li veu la llauna, perquè en totes les seves col·laboracions arremet, poc o molt, contra els seus adversaris polítics o ideològics, siguin els capellans, el franquisme, la Unió de Centre Democràtic o, més concretament, l'Adolfo Suárez i el seu govern. Si hagués de valorar els articles de l'Aguilà diria que el defecte més remarcable que s'hi observa és el sectarisme, i la qualitat més rellevant la sinceritat. Això darrer, en un món ple d'hipocresies i de reticències, sempre és d'agrair.

Al treball publicat el mes passat, segona part del llarg informe sobre la vaga dels mestres, afirma que el govern hauria de plegar el ram, perquè permetre que «durant quasi tres setmanes 4 milions de vaillets estiguin sense escola, sense ni tan sols escoltar la veu dels mestres que volien dialogar», demostra incompetència i falta de voluntat «per a resoldre els problemes del poble».

Respecte l'opinió de l'Aguilà; però m'atreveixo a indicar-li que posats a demanar dimissions i fer judicis temeraris, els pares de la canalla també podrien pensar moltes coses i entre d'altres la següent: «Els mestres que per afegir uns milers de pessetes més al seu salari actual, bastant acceptable, comporten que els seus alumnes malmetin el curs escolar, valdria més que es lloguessin de manobres, en el cas hipotètic que als contractistes d'obres els interessés llogar gent amb un índex tan baix de responsabilitat social».

El lector pot o no estar d'acord amb el que acabo de dir; però haurà de reconèixer que la frase queda ben arrodonida. I en quant a demagògica no ho és pas més que l'últim paràgraf del darrer article del senyor Miquel Aguilà.

LLUIS PONS I SERRA

La població d'Agramunt

Agramunt està situat (accèssit)
dintre d'un petit comptat,
la citada població
és a prop del riu Sió,
riuet de poca importància,
però de moltíssima fragància.

Fan quelcom que és molt bo
que s'anomena torró
amb avellanes ou i mel
surten bons com un pastel.
Com ho remenen no ho sé,
la qüestió, que surten bé.

La capella del Sió
està en plena reconstrucció,
ara se n'han adonat
que estava en mal estat,
i que no era adorn bo,
per la dita població.

Tenim un gran institut
per la nostra joventut;
ara si que sortirem
amb un gran ensenyament,
però passa que la joventut,
ara no fa el gos, fa el Bup,

Tota aquesta redacció
per la vostra informació,
l'ha fet un estudiant
mentre anava rumiant.
No sé com haurà sortit,
jo ja ho dono per «Finit»

Miquel Solé i Torres (13 anys)

Xocolata

Jolonch

AGRAMUNT

MOVIMENT DEMOGRAFIC

MES DE JUNY

MATRIMONIS:

Josep M.ª Roca Anguera i
M.ª Dolors Puigpinós Ariaca dia 3
Wenceslao Mora Plaza i
M.ª Carmen Miralles Armengol » 4
Joan Antoni Lopez Martinez i
M.ª Montserrat Sans Faixa » 10
Ramon Ribera Gilabert i
M.ª Angels Farré Pujol » 10
Josep Carreras Roca i
Carmen Zurita Torralbo » 18

DEFUNCIONS:

Josep Domíngó Lloreta dia 4 80 anys
Ana Coromina Torí Espart, 9 85 »
Ferran Fernandez Castro » 17 63 »
Serafina Serra Rovira » 20 69 »
Pere Melgosa Villorbina » 22 91 »

PLUJA CAIGUDA DURANT EL MES DE JUNY

Dia	litres m. ²
6	3.3
7	1.8
10	38.5
14	0.5
16	0.5
18	2
20	2.3
24	1.5
25	5.4
26	5.5
29	6.2
30	5

Total 72.5 litres m.²

L'Observador: DEUDAT PONT

15 de Juny de 1978: Primer Aniversari

El dia 15 de juny passat s'acomplí el 1.º aniversari de les primeres eleccions generals mínimament democràtiques d'ençà l'entrada al poder del president Suárez i després d'uns quaranta anys d'abstencionisme. Els diaris i revistes, la ràdio i la televisió i tots els medis informatius se n'han fet ressò, han rememorat el passat 15-J i han ofert, a més a més d'unes cròniques dels fets més rellevants ocorreguts durant aquest any, les declaracions dels polítics més significatius de casa nostra i d'arreu l'Estat espanyol. Tots ells n'han fet la seva valoració. Han passat balanç des del seu punt de vista a l'evolució i als canvis que hi han hagut fins al dia d'avui. En les seves manifestacions, un xic ambigües en alguns, més clarificadores en uns altres, ens destaquen els aspectes i factors positius i també els negatius. Per uns la reforma democràtica va massa de pressa, per uns altres es va massa poc a poc. Amb tot però, sembla ser que l'opinió general és favorable amb aquest procés iniciat a l'Estat espanyol per democratitzar-se.

Malgrat el cert grau d'optimisme que respira la classe política del país, cal constatar un desencís bastant palès en el poble, en aquest poble que va anar a votar el 15 de juny passat i que volia un canvi profund en les estructures franquistes. Aquest poble avui, està una mica descoratjat, respira un cert pessimisme de cara al futur. Si bé han canviat algunes coses, les velles estructures i el poder d'aquells que encara tenen el capital continuen dominant la vida política al nostre país. És per això, si més no, que avui posar en pràctica, posar en efectiu els desigs i anhels renovadors per canviar la societat, que molts de nosaltres volem i així ho vam expressar el 15-J, esdevé pràcticament impossible. Malgrat els esforços que estan fent alguns dels nostres representants a les Corts de l'Estat perquè hi hagin canvis, aquests es troben bloquejats per un govern que si bé declara i pondera molts desigs innovadors, continuen essent, a la pràctica, el fre a totes les aspiracions d'una majoria del poble.

Si fem un petit repàs a la situació política durant aquest any velem que: 1. Algunes parcelles de la llibertat encara ens continuen vedades. Exemples prou clarificadors de manca de llibertat d'expressió els tenim en el Consell de Guerra dels Jòglars, la mutilació de la revista «Interviú» en uns articles sobre una de les famílies més sinistres del franquisme, els Rosón, i darrerament un altre Consell de Guerra a uns dibuixants de la revista «Por Favor» per suposades injúries a l'Exèrcit, així com la condemna de un mes i un dia d'arrest i 6 anys de suspensió en les seves funcions al director de la revista «El Païus» per una portada de la revista del mes de setembre de 1976 pels mateixos motius que l'anterior. 2. Ens manca també una política clara respecte als ens autònoms de l'Estat espanyol. Sembla ser que a desgrat de «la bona voluntat» del govern UCD, les autonomies caminen a pas molt lent, millor dit estan parades. Han calgut 8 mesos per aconseguir uns mínims traspassos de poders de l'Estat central a la Generalitat de Catalunya, mancant-hi encara els que considerem més importants com són competències referent a Educació, Sanitat i Treball. I, és que senyors, la UDC vol autonomies de nom però no de fets. 3. Ens fan falta unes eleccions municipals. Sense una renovació i actualització dels consistoris segons el parer i la voluntat del poble és impossible que els ajuntaments puguin governar aquest poble. Nogensmenys que Madrid, Barcelona, València i Bilbao entre

d'altres si es repetissin els resultats de l'any passat no serien governades per UCD. Ja dèiem (Sió, abril 1978) que potser UCD no ha volgut convocar eleccions municipals, malgrat les seves promeses, per por de perdre les alcaldies més importants del país. 4. Els anomenats Pactes de la Moncloa els quals van signar totes les forces polítiques no donen els seus fruits. Si bé sembla ser que s'ha reduït un xic la inflació, no ha passat el mateix amb l'atur i la fallida de moltes petites empreses que s'han anat incrementant paulatinament, deteriorant l'economia del país. Dins d'aquest context ens cal posar en pràctica una veritable reforma fiscal en la qual hauria de contribuir en major proporcionalitat aquell que de més béns materials disposi, perquè fins ara estem comprovant que les conseqüències de la greu crisi econòmica que patim l'hem de suportar, com sempre, els treballadors. Mentrestant es continua evadint molts dels diners que ens fan falta per redreçar la nostra malmesa economia, i els fraus a l'Administració estan a l'ordre del dia; el cas Muntadas Prim o més recentment el Banc Coca poden ser un botó de mostra; i tot això sense esbrinar quins són els vertaders culpables i sense sofrir les sancions corresponents. 5. Fa falta una reforma del codi penal, actualitzada en el present democràtic que volem gaudir. Avui hi han encara a les presons molta gent condemnada per unes lleis franquistes ja del tot anacròniques. Cal també reformar profundament els edificis penitenciaris i el règim de vida a l'interior, convertint-los no en uns centres de càstig, sinó en uns centres de rehabilitació del reclus. El nou director General d'Institucions penitenciàries, García Valdés, sembla ser que es troba en moltes dificultats per tirar endavant la seva política de reforma de les presons. 6. Continuen sense resoldre's la situació de violència quasi continuada en què viu el País Basc. El govern no ha sabut solucionar un dels problemes més greus de l'Estat espanyol en els últims temps. Urgeix trobar una sortida per aquest poble que ha viscut, com Catalunya, en un règim d'opressió constant durant el franquisme. El govern Suárez i tots els anteriors han demostrat bastament la seva inoperància i ineptitud.

De segur que les situacions i realitats que fan que hi hagi aquesta espècie de desencantament o aquesta mica de decepció popular, són moltes més de les que acabo d'exposar. Malgrat tot en la situació política de l'Estat s'ha produït un fet el qual valoren molt positivament totes les forces polítiques i que potser ens fa veure la situació política amb una mica més d'optimisme: el redactat d'un esborrany de Constitució en el qual han participat tots els partits polítics del Parlament, i que tots, encara que amb petites divergències, sembla que hi estan d'acord. Podríem dir, com ja insinuàvem al començament, que si bé no anem tan de pressa com molts voldríem, és cert també que el procés democràtic iniciat el 15 de juny de l'any passat tampoc no és tan lent com alguns desitjarien.

MIQUEL AGUILA I BARRIL

Quinta Columna

CÀMPIONS. — El Club de Tennis de la veïna ciutat de Tàrragona ha celebrat recentment i com cada any, el seu Campionat Social. La cosa no ens afectaria gaire si no fos perquè en l'edició d'enguany han resultat guanyadors i per un ampli marge, tant en la modalitat d'individuals com en la de dobles, en Jesús CIPRES, convilatà d'adopció i en Jordi ARGELICH, agramuntí de soca-rel. En fem menció perquè considerem de justícia deixar-ne constància.

NOTICIA. — L'hem recollit de «La Vanguardia» d'abans d'ahir (28-6-78) i baix el títol de: «Agramunt. Solicitud de un Instituto de Bachillerato», diu, una vegada traduïda i extractada: «El comitè comarcal de Centre Democràtic de la comarca de la Baixa Segarra ha acordat dirigir al ministre d'Educació i Ciència sol·licitud per a que sigui concedida la dotació d'un Institut d'Ensenyament Mitjà a Agramunt, superant l'actual situació d'agregat de l'Institut Nacional de Batxillerat de Tàrragona». No sabem ben bé quin xiulet pot tocar en aquest assumpte el mentat comitè comarcal, puix considerem que afers d'aquesta mena són més propis, potser, dels ajuntaments. De totes maneres potser cal, en el fons, agrair aquesta iniciativa que no dubtem recolzarà el nostre Consistori, car intuïm que en les sessions municipals es parla d'alguna cosa més que autoritzar noves llicències d'obres i permisos de connexions d'aigua, que són, pràcticament, totes les notícies que ens dona el Municipi mitjançant aquest Butlletí Informatiu (?).

CASAL. — Deu fer aproximadament uns tres anys que la Societat, amb l'ajuda econòmica d'uns quants afeccionats, va procedir a la compra d'una nova taula de billar. L'adquisició fou bona, car inclús jugadors de fora vila coincideixen en afirmar que molt possiblement dita taula és de les més acceptables (per no dir la millor), de la província. Això ha fet que bastants socis que quasi tenien oblidat aquest divertiment tornessin a la pràctica d'aquest joc, tant innocent com bonic. Naturalment, el tapet s'ha anat desgastant i la calefacció que té la taula per a mantenir una temperatura constant, s'ha estropellat. Si bé tenim consciència que crematísticament la Societat no és cap «desmadre», creiem que caldria fer un esforç per a evitar un mal major arranjar ambdues coses d'immediat. Entre altres motius perquè l'haver de pagar una «pela» per cada minut de joc no és cap broma, sobretot si la taula no reuneix les degudes condicions.

Per altrà part considerem que cal agrair a la Junta actual de la Societat haver aconseguit de l'arrendatari de la sala de cine que els socis, mitjançant l'exhibició del carnet pertinent, tinguin una reducció de 25,— pessetes en les localitats. Si ara es pogués aconseguir que l'audició i visionat de pel·lícules no solament s'espallés, sinó que milloressin una mica, la cosa seria gairebé perfecta.

C.

CERTAMEN LITERARI SANT JORDI

ELS AUSTRIES DINS CATALUNYA (I) (Accèssit)

Encara que el poble català es gaudís en certs moments dels seus drets i privilegis, l'opressió que sofrí en altres, va condicionar la «GUERRA DELS SEGADORS» l'any 1640.

L'herència dels Reis Catòlics va passar al seu nét Carles, que entronitzà a Espanya la casa d'Àustria o d'Habsburg, perquè Carles era també nét de l'emperador Maximilià. Aquesta dinastia regeix els destins de Catalunya i d'Espanya tota durant els segles XVI i XVII. Al llarg d'aquest període, la decadència de Catalunya s'enfonça fins a convertir-se en una veritable prostració. Tantmateix, continua defensant les seves institucions.

La Casa d'Àustria és representada a Espanya per Carles I, Felip II, Felip III, Felip IV i Carles II.

Durant el regnat de Carles I, que fou també emperador d'Alemanya amb el nom de Carles V, Catalunya, en certs aspectes, assolí una relativa prosperitat. L'emperador hi fa diverses estades, continua la lluita pels dominis italians i africans, i conquereix Tunis i la Goleta (1535). Catalunya intervé encara en les empreses hispàniques; i més hi hauria intervingut si Barcelona hagués obtingut, com pretenia, l'autorització per a comerciar directament amb Amèrica. (La ciutat de Barcelona, el 1522, va demanar a l'emperador autorització per a aquest comerç directe, i l'hi fou denegada. Els catalans van haver d'enginyar-se llavors a comerciar amb Amèrica indirectament o per agents interposats, però mai no es van desinteressar d'aquesta qüestió, i sovint van insistir perquè fos resolta en sentit favorable).

Al començament del regnat de Carles I, una revolta social de caràcter menestral i, per tant, urbà, va commoure el País Valencià, Mallorca i alguns llocs del Principat. És la Germania, creada a València pel català Joan Llorenç, que després de molts mesos de domini i d'excessos, va sofrir una definitiva desfeta i una duríssima repressió.

En el regnat de Felip II, la intervenció de Catalunya en les empreses hispàniques no fa sinó minvar. Els catalans, desinteressats de la major part, s'esforçen per viure'n al marge, ben arrecerats en les seves llibertats i privilegis. Tenen, però, encara una forta intervenció a la batalla de Lepant, gran victòria cristiana damunt els turcs (1571). Hi destaca la figura de Lluís de Requesens, les indicacions del qual havia de seguir en Joan d'Àustria, que era menor d'edat. En canvi, la participació catalana a l'Armada Invencible, esforç d'Espanya per a abatre la puixança anglesa, fou molt secundària, representada només per unes quantes galeres i per la intervenció de Joan de Cardona, nomenat per Felip II generalíssim del malaurat estol, en substitució del duc de Medinàsida.

Dins dels Països Baixos, havia de lluitar contra els protestants i evitar que aquests països se separessin de l'imperi.

A Amèrica s'havia de començar l'obra de la colonització; calia ocupar, poblar i cristianitzar els territoris descoberts, però també treure'n el màxim profit.

Els catalans no van participar en aquesta primera etapa de la història americana, ja que des dels ports de Catalunya no es podia comerciar directament amb el Nou Món, perquè Sevilla; primer, i després Cadis, van tenir el monopoli del comerç americà i tots els productes havien de sortir d'aquests ports. Això va dur un desinterès per l'empresa d'Amèrica.

Felip III. A començaments del segle XVII la Península passa per un període d'immobilisme, de no fer res, caracteritzat per les treves a l'exterior i l'apatia en els afers de l'interior, on les coses rutllaven per l'impuls donat temps enrera.

La indolència de Felip III semblava haver contagiado el «privat» (el duc de Lerma) i els funcionaris, que solament pensaven en la manera d'enriquir-se. Els catalans van demostrar al rei i al seu ministre llur bona voluntat en les corts de l'any 1599 un «servei» extraordinari d'un milió cent mil lliures barcelonines al primer i de deu mil al segon. Els prohoms del Principat es creiem que podrien tornar a la situació «pactista» de sempre. La il·lusió els va durar poc temps. Quan el monarca hagué marxat, els virreis tornaren a actuar amb la mà dura de sempre i les autoritats catalanes a oposar-los la resistència acostumada.

Es de destacar l'expulsió dels moriscos (1609) decretada per Felip III perquè es temien els contactes entre aquests i els turcs que seguien navegant pel Mediterrani. L'ordre va afectar, sobretot, al regne de València, on eren uns cent mil; que treballaven laboriosament les hortes i eren habilidosos artesans a les ciutats. De Catalunya marxaren uns cinc mil, que conreaven principalment les riberes de l'Ebre i del Segre. La pèrdua de tanta gent va contribuir a la devallada econòmica del Principat.

RAMONA SOLE I TORRES (16 anys)

(Continuarà.)

Per un Agramunt millor

En un Municipi crec que n'hi ha molts de problemes a resoldre. Bé, avui un dels problemes que mereixen l'atenció nostra i d'autoritats en la nostra Vila és la construcció de la Llar del Jubilat, un tema realment vell però que sempre és d'actualitat.

Sí, la cosa és vella, perquè si no ho recordo malament la nostra revista ha llançat la crida infinitat de vegades; malgrat les circumstàncies, tot han estat paraules d'autoritats, paraules que com el vent bufen i s'obliden, així les coses passen i passen i ací no arriba res, al revés

d'altres pobles que se'n preocupen i ara poden dir: «Ja tenim Llar del Jubilat».

Ah que a bon principi, molts heu pensat? «Sí, ja tenen el café per anar». Senyors, no és aquesta la qüestió i el desenvolupament de la mateixa societat demana quelcom millor, naturalment la llar del jubilat fóra una gran obra.

No cal dir que la vellesa és un dels problemes greus de la nostra societat i cal preocupar-se'n, aquest comença a fer-se ressò, entre nosaltres, essent llasti-

mós el veure una persona que ha dedicat part de la seva vida a contribuir amb l'esforç pel bé d'una comunitat i en arribar l'hora de la jubilació no tingui un lloc per combatre l'oci i l'esbarjo, perquè és realment just una vellesa plena de felicitat.

No es tracta de posar en evidència ningú, sinó simplement de trobar-hi una solució i les diverses Entitats i Estaments locals, juguen un paper important per aconseguir aquesta tan ansiada Llar del Jubilat. Esperem que sabran prendre consciència de l'assumpte, autoritats i representants de dites Entitats i podrem veure almenys una vella obra finalitzada.

JAUMA CUÑAT I MATA

Un dia de pluja

Tota la nit ha plogut; segueix plovent, el cel està molt fosc; segurament seguirà plovent tot el dia.

Piquen a la porta, vaig a obrir i, oh sorpresa!: la Mercè. Una gran abraçada i es posa a plorar. Però Mercè, què et passa? Explica't. És que la teva mare està més malament? ¿És que el teu germà...? Mercè, per Déu, no ploris més! Calma't. Digue'm a què es deu aquest estat tant impropri teu. ¿Potser li ha passat quelcom al Sergi?

I la Mercè, en sentir el nom del Sergi, arrenca a plorar més fort. Ara ja comprenc: es tracta del Sergi (aquest és el seu nuvi). Què li ha passat al Sergi?

Tot plorant va explicant: tu ja saps que últimament estava el Sergi molt fred amb mi i saps també el que jo patia, però sempre amb l'esperança que ell retornaria amb la gentilesa dels primers dies. ¿Recordes aquell ram de flors, aquell mocador més tard? Un any faria a finals d'aquest mes i, ja veus, fa dos dies... (I segueix plorant). Fa dos dies que ens les vam tenir... i va dir-me que no volia saber res de mi.

—Tu ja saps, Maria, com jo l'estimava, tu em coneixes i saps les il·lusions que jo tenia en ell.

Aquí segueix una pausa, un silenci.

—Mira Mercè, el teu interior està fosc, molt fosc, la natura t'acompanya avui, tot està plorant; estic comparant les llàgrimes que corren per la teva carona amb les gotes que cauen i corren en els vidres de la finestra. Plora, desfoga't; és bo el plorar com la pluja d'avui per la terra seca i les plantes polsoses i assedegades, elles necessitaven aquesta pluja suau i benigna; després, quan passi la fosca i vingui la llum i un nou raig de sol il·luminarà el prat i la muntanya, tot serà més formós, els colors dels verds que hi ha en la natura seràn més macos i els arbres i plantes, tot mirant al cel, semblarà que donin gràcies a Déu d'aquesta aigua tan oportuna i tan bona.

Repeteixo: plora, desfoga't, és bo el plorar, com la pluja per la terra seca; estic segura que la llum i el sol tornaran

a brillar en tu quan el dia menys pensat sorgirà un altre Sergi amb el nom de Jordi, Joan o Josep, què importa el nom? Però sorgirà, no en dubtis, i llavors amb nou impuls i més il·lusió, tiraràs endavan pel camí de la vida.

Han passat dues hores.

Ha parat de ploure i el cel es va aclarint.

La Mercè està més serena, ja no plora i em diu: Ara puc marxar, ja no plou.

Una abraçada.

—Demà tornaré.

—Quan vulguis, Mercè; disposa sempre.

Concepció

L'Ametlla del Vallès (Vallès Oriental)

Una
llarga...
i dolça
tradició

Chocolata **Viladàs**

El Municipi

L'Ajuntament Ple i la Comissió Municipal Permanent en sessions celebrades durant el passat mes de Juny, adoptaren els següents acords:

Aprovació del Pressupost: Després d'un detingut estudi és aprovat el Pressupost Municipal Ordinari per a l'exercici actual, el qual a tenor del disposat a l'art. 682 de la Llei articulada de Règim Local quedà exposat per al termini reglamentari.

LLICÈNCIES D'OBRES

Al Sr. Joan Recasens i Sra. Anna Forn, la construcció d'un edifici amb magatzem i estructura de dues plantes als Extramurs Castell.

Al Sr. Josep Huguet Herbera, arrebossat interior a la casa carrer Sabateria.

Al Sr. Ramon Roca Sala, construcció de dos dipòsits emmagatzematge de cereals, col·locació elevador i obertura d'una porta a la part posterior de l'edifici al carrer Circumval·lació.

Al Sr. Josep Bernaus Alsina, reparació del teulat casa carrer Mercè.

Al Sr. Ramon Esteve Amorós, construcció d'un cobert per a graner a la finca partida «Criadero»

A la Sra. Josepa Lombardo Molina, alçar paret amb arrebossat i pintat façana carrer Pl. Olm.

A la Sra. Dolors Mònico Simó, reforma terrassa part de darrera de la casa a la Pça. Mercè.

A la Sra. Teresa Teixidó Novell, canviar porta per altra de metàl·lica entrada casa Avda. M. Jolonch.

Al Sr. Pere March March, construcció d'un edifici amb baixos i dos pisos alts, a la partida Asgous.

Al Sr. Marcel·li Tarruella Bullich, construcció d'una vivenda de planta baixa i dos pisos de Renda Limitada, Grup 1er. a la partida Capella.

Als Srs. Joan i Esteve Garrabou Brils, per habilitar tenda al carrer Sió.

Al Sr. Ignasi Pou Golet, arrebossat i pintat façana casa raial de Puigverd.

Al Sr. Josep Romà Balp, reparació de la teulada i obertura finestra amb modificació d'altres al carrer Mercè.

A FECSA per a l'estesa de cable subterrani de baixa tensió al llarg de la vorera a l'Avinguda J. Mestres.

Certificació Pla Provincial. Aprovar certificació número 2 del camí d'accés a la Donzell del Pla d'Obres i Serveis.

Carretera Bellpuig-Agramunt - Quedar enterats acord Ple de la Diputació Provincial sobre ratificació del projecte d'afermat asfàltic i millores del camí veïnal d'Agramunt a Tornabous.

Assemblea Local Creu Roja. Concedir permís per a la «Col·lecta de la Bandereta» per al proper 10 de Setembre

PRESES D'AIGUA.

Al Sr. Joan Batalla Llordés, dos drets connexió aigua per a la casa a l'Avinguda A. Ros.

COMPTES I FACTURES.

Se n'aprovaren diverses per un import total de 696 386 pessetes.

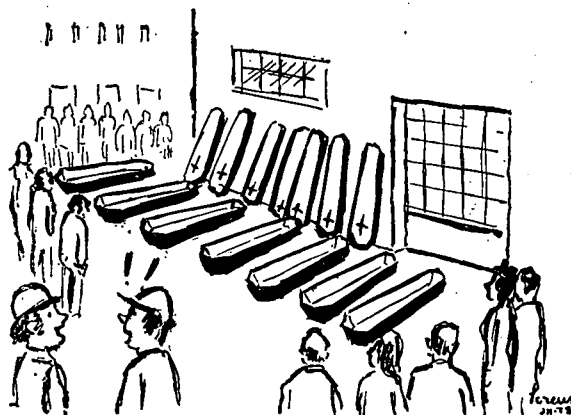

Josep M.ª Farreny

ofereix al públic d'Agramunt
i Comarca el seu nou

Taller Mecànic d'Automoció

Carrer Sant Francesc (prop Mercadal)
AGRAMUNT

—QUE HA PASSAT?

—RES HOME, ESTAN ESPERAN QUE ACABI
UNA VAGA DE FAM.

La Constitució (1)

El Constitucionalisme i la nostra història constitucional

Un període constituent és, sens dubte, un fet polític extraordinari. És el moment en què els representants del poble elegits democràticament intenten crear un marc jurídic que viabilitzi la vida política, econòmica i social d'un determinat país. Aquest moment excepcional és el que vivim, ara, tots els ciutadans de l'Estat espanyol.

Els orígens del constitucionalisme modern o, dit d'una altra manera, la regulació de la convivència d'un poble mitjançant unes lleis anomenades Constitució, cal cercar-los entre la segona meitat del segle XVIII i al llarg del s. XIX. Durant aquest laps de temps, arreu d'Europa, s'anaren assolir una sèrie de revolucions polítiques, les quals, poc a poc, capgiraren les tradicionals concepcions polítiques i de poder: s'enderrocaren les formes absolutistes i, al seu lloc, anaren surant els postulats del liberalisme; els estaments privilegiats de l'Antic Règim -Monarquia, Noblesa i Església- perderen l'hegemonia enfront la burgesia la qual es transformà en la capdavantera del nou sistema. A la vegada, els plantejaments filosòfics del concepte de l'autoritat sofriren un gir radical: l'absolutisme havia aconseguit plenament la consagració suprema del poder en la persona del rei, i, el liberalisme, en contraposició, defensava que el poder solament podia esdevenir del poble. D'acord doncs amb aquest principi, calia cercar un determinat mecanisme jurídic que permetés la materialització de les pautes polítiques que el poble demanés. Com sabem, el mecanisme escollit fou la Constitució. La Constitució, doncs, fou l'eina jurídica que logrà substituir el poder absolut d'una sola persona per un poder popular representat segons les normes de l'anomenat sistema democràtic.

Malgrat tot, les Constitucions liberals europees que intentaren donar sortida amb més o menys intensitat, el problema polític acceptant el procés democràtic i també al problema econòmic legitimant al liberalisme capitalista, no lograren aconseguir una solució als greus problemes de justícia social que, dia a dia, s'anaren acumulant, sobre tot, en els països en vies d'industrialització.

Entre altres factors, aquesta incapacitat constitucional provocà, ben aviat, el trencament entre la burgesia, el camperolat i les classes assalariades -forces que majoritàriament restaren unides en lluita contra el poder absolutista- obrint així el pas al gran fenomen contemporani de la lluita de classes. La lluita social iniciada quedà lògicament reflectida en els diferents textos constitucionals; els seus continguts podien considerar-se com un gran indicador públic de la força política d'uns i altres.

La trajectòria constitucional espanyola, encara que es pugui emmarcar a grans trets en l'esquema general d'Europa, tingué la seva pròpia peculiaritat d'acord amb la realitat complexa dels seus esdeveniments històrics.

Desçà l'any 1810 fins als nostres dies, cada grup polític o força social que ha lograt aconseguir el poder ha intentat consolidar-lo creant la seva pròpia Constitució i imposant-la als altres grups. Per tant, ben mirat, les Constitucions espanyoles en lloc d'ésser instruments positius de convivència i pluralisme, quasi sempre han esdevingut fites creadores de tensions, neguits i àdhuc de lluites. Així, d'una manera molt simplicitista, podríem dir que la Constitució de 1810 fou el crit dels liberals de Cadis, el qual restà ofegat per la reacció absolutista fins l'any 1833; les constitucions de 1837, la de 1845 i el projecte de 1856, són un clar testimoni de la lluita entre els liberals moderats i els progressistes; la Constitució de 1869 i el projecte de Constitució Federal de la República espanyola de 1873, ens recorda el famós sexenni revolucionari, en el qual, els republicans i els demòcrates s'enfrontaren amb les formacions liberals que fins llavors havien assolit el poder; la Constitució de 1876 i la mateixa dictadura de Primo de Rivera (1923-1930), ens poden explicar les grans lluites internes entre republicans, forces regionalistes i Socialistes contra els grups monàrquics que ostentaren el poder durant l'etapa històrica de la Restauració (1875-1930); la Constitució de la República de 1931 deixà ben aviat al descobert els dos grans sectors socials que, no sabent dialogar, arribarien a l'enfrontament en una desgraciada guerra civil; el parèntesi anti-constitucional (1939-1977) -dic anti-constitucional perquè «Las Leyes Fundamentales del Reino» no poden denominar-se una Constitució ja que la seva elaboració fou el resultat d'una decisió totalitària i no d'acord amb uns principis democràtics- tots sabem el que va significar pel nostre país: el poder dels guanyadors i la marginació plena dels vençuts.

Les Corts actuals sorgides de la voluntat popular del dia vint de Juny de l'any passat, coneixedores de la trajectòria constitucional espanyola i dels seus lamentables fruits, han intentat assajar una metodologia constitucional inèdita bandejant, de bon antuvi, els extremitismes, els dogmatismes i àdhuc els mateixos plantejaments partidistes per fer possible així, un text, imperfecte si volem com imperfecta que és encara, la nostra societat, que serveixi per caminar, per créixer, per millorar, per conviure en el futur i no per parar-nos, per lluitar i per anar-nos destruint.

Penso que aquesta actitud dels nostres representants polítics podria esdevenir un motiu seriós de reflexió cara a la nostra actitud personal i col·lectiva de cada dia.

JOAN NOVELL